

Formand: Søren Thirup, Åkandevej 37
9800 Hjørring
Telefon 98 90 33 03

E-mail: formanden@fblihoerring.dk

Hjørring, 4. oktober 2023

Hjørring Kommune
Teknik- & Miljøområdet

Ang. fordebat om solcelle- og vindmølleplanlægning 2023 i Hjørring Kommune

FBL-Hjørring vil forholde sig til planlægningen ud fra *landskabelige* og *bygningskulturelle/kulturhistoriske* vinkler.

På det generelle plan vil vi fremføre følgende:

Vedr. solcelleparker

I kommuneplanens retningslinjer for vindmøller er der formuleret nogle ganske håndgribelige principper. Retningslinjerne for solenergi indeholder ikke noget tilsvarende. Her må man nøjes med betydeligt vagere formuleringer, hvilket efter vores mening bør ændres med bl.a. formuleringer om disse forhold:

- De enkelte solcelleparker bør ikke dække meget store arealer, da de teknificerer landskabet, tager ”magten” i landskabet og forringer oplevelsen af det med deres golde flader. Solcelleparkerne skal have en størrelsesmæssig balance med de dyrkede felter (markerne) i landskabet og de øvrige landskabsrum.
- I debatten om vindmøller fylder kritikken af vindmøllernes udseende uendelig lidt. Der har været koblet designere på produktionen af vindmøller, så de i udgangspunktet er smukke og elegante. Noget lignende burde gælde solcelleparker. Vindmøllerne rejser sig monolitisk i et landskab, der kan opleves mellem møllerne, mens solcelleparkerne lægger sig dækkende hen over en større flade, som for hvert projekt varierer. Derfor bør det i hvert enkelt tilfælde vurderes, hvordan solcelleparken gøres smukkest og mest elegant i landskabet, hvilket bør ske ved at knytte en landskabsarkitekt til hvert projekt. Landskabsarkitekten skal designe solcelleparken til det konkrete landskab, måske bryde den store tekniske flade op og lade naturens organiske former bryde igennem og formilde helheden.
- Solcelleparker skal ikke placeres klos op ad landsbyer. Landsbyerne skal, som anbefalet i kommunens visuelle arkitekturguide for det åbne land, opleves som klart afgrænsede i landskabet og ikke som sammenvoksede med et industrianlæg som en solcellepark. Der skal være en vis afstand.

- Mens det giver god mening at placere vindmøller langs motor- og landeveje, bl.a. fordi begge dele genererer en vis mængde støj, giver det ikke for os at se uden videre god mening for solcelleparker. Bilisten vil mellem vindmølletårne kunne opleve årets gang i naturen, mens solcellerne med deres dækkende konstruktion ikke tilbyder den samme lise for øjet til pendleren på vej til og fra arbejde. Solcelleparker bør ud fra den betragtning ikke ligge klos op ad trafikårer på længere stræk. Tilsvarende betragtninger gør sig gældende i forhold til jernbaner og togrejsende.

Vedr. vindmølleparker

Vi finder, at kommunen har opstillet nogle udmærkede principper og har ikke umiddelbart noget at tilføje.

I forhold til de konkrete projekter har vi nogle overordnede bekymringer og et par konkrete bemærkninger:

Kommunens nordøstlige hjørne

Vi finder, at der omkring Gårdbo Sø og landskabets overgang til Skagen Odde er særlige værdier, som bør beskyttes. Hele den geologiske historie om dannelsen af Skagen Odde, som landskabet så håndgribeligt er med til at fortælle, må ikke sløres eller skjules af industrielle energianlæg som solcelle- og vindmølleparker. Det samme gælder kulturhistorien om afvandingen af Gårdbo Sø. De ansøgte projekter vil ved en virkeliggørelse desuden forhindre enhver tanke om at genskabe Gårdbo Sø. Derfor finder vi det problematisk at godkende projekterne 7, 8 og 9 – og måske også 5 og 6.

Kommunens sydvestlige hjørne

Her er det ikke en sø, men en bakke, der kræver særlig opmærksomhed. Eller rettere: bakken med sit mægtige bygningsværk, Børglum Kloster. Klosteret har siden middelalderen ligget højt på sin bakke og egenmægtigt underlagt sig landskabet i den sydvestlige del af kommunen. Det historiefortællende landskab med sine æstetiske og ”magt”-mæssige strukturer er truet og kan nemt ødelægges. Indblik til og udblik fra klosteret vil formodentlig blive kraftigt påvirket af projekterne 34, 35 og 37. Desuden er projekter på arealerne, hvor 34 og 35 tænkes opført, blevet afvist for ikke særlig mange år siden. De samme argumenter, som den gang førte til afvisning, vil også i dag tale imod at godkende projekterne. Desuden peger planerne om at få klosteret optaget som UNESCO-verdensarv også i retning af, at projekterne ikke bør godkendes. Endelig synes projekt nr. 37 at ligge for tæt ved kysten i forhold til principperne for vindmølleparker.

Området øst for Hjørring

Der er søgt om opførelse af rigtig mange solcelleprojekter i trekantområdet Hjørring-Sønderskov-Tårs. Det rejser for os i FBL-Hjørring spørgsmålet om, hvor tæt en belægning af solcelleparker et landskab kan tåle, hvis det stadig nogenlunde skal bevare sin identitet? Og hvor hårdt kan man omkranse Lørslev med solcelleparker uden, at det påvirker byens liv og udvikling negativt? Vi vil umiddelbart mene, at nogle af projekterne 19 – 24 må udgå på grund af ”overbelastning” af landskabet.

Projekt nr. 16 ”Solceller på vestsiden af Løkkensvej nord for Bakholtm”

Dette projekt finder vi meget problematisk. Som trafikant – pendler, søndagsbilist eller turist – på vej mod Løkken får man på den strækning en fantastisk landskabsoplevelse med det meget åbne og flade landskab med Vennebjerg bakke, der ude til højre løfter sig med Vennebjerg Kirke og

Klangshøj, og til venstre herfor, skråt fremme til højre, ligger Rubjerg Knude massivt med sit ikoniske fyrtårn. Det vude vil blive voldsomt negativt påvirket af et stort solcelleanlæg, ligesom anlægget uden tvivl vil komme til at optræde dominerende i udsigten fra Klangshøj ved Vennebjerg Kirke.

Projekt nr. 29 ” Solceller ved Rønnovsholm vest for motorvejen”

Vi bemærker at denne solcellepark kommer meget tæt på Kornets Hus på tre sider. Det finder vi meget uheldigt. Når Kornets hus med støtte fra både kommunen og Realdania blev opført i det åbne landbrugsland for at formidle korn i bredeste forstand, så virker det bizart, hvis formidlingen nu skal ske i et hav af solceller. Desuden har Hjørring Kommune hædret Kornets Hus med kommunens arkitekturpris, og huset har vakt national og international opmærksomhed i arkitekturinteresserede kredse. Nok så vigtigt er huset velbesøgt og med til at markedsføre kommunen turismemæssigt.

Projekt nr. 30 ” Solceller øst for Ålborgvej og nord for Vrejlev Klostervej”

Når man forlader motorvejen ved Vrå-afkørslen og kører mod vest, vil der ganske kort efter åbne sig et smukt kig til venstre, hvor Vrejlev Kloster med Vrejlev Kirke præsenterer sig i al deres hvide skønhed. Men endnu inden man har lagt det sceneri bag sig, vil et betragteligt solcelleanlæg efter vores bedste vurdering begynde af presse sig på til højre, hvis projekt nr. 30 gennemføres. Ganske vist holder solcelleprojektet sig uden for afgrænsningen af det værdifulde kulturmiljø ”Vrejlev Kloster”; men vi finder det meget uheldigt, at man i stort set samme blik ser klosteranlægget til venstre og solcelleanlægget til højre.

Venlig hilsen

Søren Thirup
Formand, FBL-Hjørring